

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In epistolam Iohannis tractatus decem - Cod. Aug. perg.
227**

Augustinus, Aurelius

[S.l.], [9. Jahrh.]

De ieiunio quadragesima

[urn:nbn:de:bsz:31-67396](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67396)

in nobis que in triam magorum imagine preces
serunt. Si luceat lumen ur̄m coram hominib;
ut uidentes opera ur̄a bona magnificent patrem ur̄m
qui in caelis est. Sicut enim magnum p̄ccatū
est cum inter gentes p̄pter malos xp̄ianos nomen
dñi blasphemetur ita magnum p̄ccatū est men-
tum. Cum eadem in sc̄a seruorum suorum conuer-
satione benedicetur. Cui est gloria & imperiū in
sæc̄ula s̄c̄ulorū. EXPLICIT. INCIPIT DE Ieiunio qua

Hebreorum quondam popu DRAGIS ME
lus & om̄s israheliticæ tribus cum propter p̄c-
catorum suorum offensiones graui philistinorū
dominatione premerentur ut superare hostes suos
ut superare hostes suos possent sicut manifestat
historia uires animi & corporis in dicto sibi repara-
uere. Ieiunio intellexerant enim duram illā
& miseram subiectionem negl̄ctos semando
rum di & morum corruptione meruisse. Fru-
stra que se armis certare nisi prius uitis repug-
nassent. Abstinentes ergo acib; & potu se uere
sibi castigationis adhibuere censuram & uisus

ter suos uincerent gule inlecebra in se ipsis ante
 uicerunt. Factumque est hoc modo ut reui ad
 uersari & graues dñi esurientibus cederent quod
 sibi saturos subiugarent. & nos itaque dilectis
 simi inter multas aduersitates & prelia constitu
 ti similiter ostes nr̄os superare cupimus simili ob
 seruatione curemus immo eadem causa nr̄a est que
 illorum fuit. Quò illi a carnalibus aduersariis
 nos spiritualibus impugnamur inimicis. Quis do
 nata nobis p̄ di gratiam morum correptione uin
 catur & iam corpore eorum nobis hostium forti
 tudo subcumbet. & emendatione nr̄a infirma
 buntur quos graues nobis non ipsorum merita
 sed nr̄a delicta fecerunt. Quapropter dilecti
 simi ut hostes nr̄os superare ualeamus p̄ ob
 seruantiam caelestium mandatorum diuinu
 queramus auxilium. Scientes non aliter pre
 ualere nos aduersariis nr̄is nisi preualuerimus
 & nobis. Sunt enim in uanos in & ipsos mul
 ta certamina & alid caro aduersus sp̄m
 aliud aduersus carnem sp̄s concupiscit. in

quodiffensione sicupiditates corporis fuerint for
ciores. turpiter animus amittit propriam dignita
tem. & pnciosum erit eum seruire quem decue
rat imperare. Si autem mens rctorisuo subilita
& supnis muneribus del&cati terrene uolupta
tis incitamenta calcauerit & insuo corpore pe
catum regnare non sinuerit. Ordinatis simum
tenebit ratio principatum & in unione eius
nulla spiritalium nequiciarum labe factabit
inlusio. Quia tunc est uera pax hominis &
uera libertas. quando & caro animo regitur
& animus dō preide gubernatur. haec propu
ratio dilectissimi lic& omni tempore salubri
ter adsumatur ut pugilis hostis incessabi
liter superentur industria. Nunc tamen solli
cicius expēda est & studiosius instruenda
quando & ipsi subtilissimi aduersarii ac rione in
fidiantur costuta. ^{enim} Scientes nos agere sacros
simos quadragesime dies in quorum obseruan
tia p̄terite desidię castigantur. Omnes ne
glegentiae diluuntur. Ad hoc totam uim sup

malignitatis intendunt. ut celebraturi sem
 pascha dñi in aliquo inueniamur indigni.
 & unde nobis obtinenda erit propiciatio.
 inde contrahatur offensio. Accedentes ergo
 dilectissimi ad quadragesime initium id est ad
 diligentorem dñi seruitutem ad pugnas tempta
 tionum animos preparemus. & intellegamus
 quantum studiosiores pñra salute fuerimus tanto
 nos ueg mentius ab aduersariis inpetendos. Sed
 fortior est qui nobis est quam qui aduersum nos est.
 & ipsi sum ualidissimi in cuius uirtute confidimus.
 Quia ob hoc sed dñs temptari a temptator ipmisit ut
 cuius munimur auxilio. eius erudiremur exemplo.
 Viat enim aduersarium ut audistis dilectissimi
 testimonius legis non potestate uirtutis. Vt hoc ipso
 & hominem plus honorare & aduersarium plus
 punire. Cum hostis generis humani non quasi
 adō sed & iam quasi ab omine uincetur. State igit
 dilectissimi ut apostolus ait succincti lumbos men
 tis ure in ueritate & calciate pedes in preparatione
 euangelii pacis. In omnibus sumentes scutum fidei.

in quo possitis omnia tela maligni ignita extinguere.
& galeam salutis & gladium sp̄s quod est uerbum
dī. Vide &e dilectissimi quam potentibus nos telis
quam insuperabilibus munimentis in uicis xp̄i age
militie magister armauerit. Succinxit lumbos
baltheo castitatis. Calciauit pedes unculis pacis.
Quia & discinetur miles cito ab impudicicie men
tore unecitur & non calcatus facile a serpente
mordetur. His igitur dilectissimi fr̄ & armis in ue
pide nobis p̄positum certamen ineamus. Ne eo tan
tum sine simus contenti ut solam ciborum absti
nentiā putemus eē s̄ & tandam. Parum est enim
si carnis substantia tenuatur & animi fortitudo
non alitur. Afflicto paulolum exteriori homi
ne reficiatur interior. & subtracta saturitate cor
poris spiritualibus mens deliciis roboratur. Circū
spiciat se omnis xp̄iana. & se uero examine cordis
sui inter na discutiāt. Videat ne quid ibi discordiam
hererit. Ne quid cupiditatis infederit. Omnis
postremo plantatio quam caelestis non plantauit
radicatus auferatur. Incontinentiam castitatis

pellat mendacitenebras lux abigat ueritas. Depo-
 natur superbia humilitas assumatur. & obiectatio
 num lingua frenatur. quia os quod mentatur ani-
 mam mentientis interficit. Cessent uindictę
 & obliuioni mandentur iniuriae. Siquis ergo in
 quempiam ita cupiditate ultionis exarsit. ut eum
 aut carceri traderet aut uinculis inligaret. absolu-
 tionem non solum iniurantis sed & iameius qui poena
 dignus uidetur acceleret. ¶ Ut illa dominice
 orationis regula fidenter utatur dicens. Dimitte
 nobis debita nra sicut & nos dimittimus debitorib;
 Quam partem peccationum ita speciali uinculo dñs
 obstrinxit. Ut uocius orationis effectus in hac con-
 ditione consistat. Proinde dilectissimi memores
 infirmitatis nre quae facile in qualibet delicta pro-
 labimur. Hoc potentissimum remedium & istam
 uulnerum nrorum curationem nullatenus neglega-
 mus. Remittamus ut remittatur nobis. Demus
 ueniam quam rogamus. Ut non studeamus uindictari
 qui nobis preamur ignosca. Pauperum gemitus surdo
 non transeamus auditu. & misericordiam indigentib;

prompta benignitate prestemus ut misericordia
in iudicio inuenire mereamur. Ad qua[m] p[er]fectione[m]
quod studium suum gratie di adiuutus intendit hic
sem ieiunium fideliter pagit. Hic fermentoma-
licie u[er]is alienus est ad beatum pascha puenit
& per nouitatem uite diuine p[er]datis munere con-
sortio. merebitur glorificationis a[er]ne p[er]p[etuum]
dnm nrm. ITEM ALIA DE IEIUNIO QUADRAGESIME

Licet nobis dilectissimi ad p[ro]p[ri]e festiuitate[m]
paschali ieiunium quadragesime. ipse legitimum tem-
poris recursus indicat. Cohortatio tamen & iam
nri sermonis adhibenda est. Quia auxiliante dno
nec inutilis sit pigris nec honorosa deuotis. Nam
cum omnem obseruantiam nr[um]! ratio istorum die[rum]
poscat augere nemo est ut confido de uobis qui se ad o-
pus horum non gaudeat incitari. Natura enim n[ost]ra
manente adhuc mortalitate mutabilis & iam si ad-
ma queque uirtutum studio puehatur semp[er] tamen
sicut potest habere quod cedat ita potest habere
quo crescat. & haec est p[er]fectorum uera iusticia
utrum quam presumant se ee p[er]fectos ne ab inors

nondum finita intentione cessanter ibi incidant defi-
 ciendi periculum. Vbi proficiendi deposuerunt appen-
 tam. Quia ergo nemo nrm dilctis simi tam pfectus
 & ser est ut pfectior sanctorumque ee non possit.
 Omnes simul sine differentia graduum sine discre-
 tione meritorum suorum ab his in quo puenimus in ea
 que nondum adprehendimus puiditate curramus.
 Et ad mensuram consuetudinis nrae necessarius
 aliquid addimus augmentis. Parum enim religiosus
 alio tempore demonstratur quam his diebus non reli-
 giosior inuenitur. Unde oportune auribus nris
 lectio apostolice predicationis insonuit dicens. Ecce
 nunc tempus acceptum & ecce nunc dies salutis. Quid
 enim acceptius hoc tempore quid salubrius his dieb.
 in quibus bellum uicis indicitur & omnium uir-
 tutum profectus augetur. Semp quidem tibi.
 O anima xpiana uigilandum contra salutis tue ad-
 uersarium fuit ne ullus pater & locus temptatoris
 insidus. Sed modo tibi maior cautio & solliciti-
 or est assumenda prudentia. Quando idem
 hostis tuus acrior seuit. inuidia. Nunc enim

in toto mundo potestas ei antiquae dominationis auf-
fertur. & innumera illa captiuitatis uasa rapi-
untur. Renunciatur atrocissimo praedoni aposto-
lis omnium nationum omniumque linguarum
& nullum iam genus hominum repperitur quod
non terranicis legibus reluctetur. Dum omnes
sine terra regeneranda in xpo multorum milium
milia preparantur. & ad ppin quantae nouae creature
ortus spiritalis nequicia ab his quos possidebat ex-
truditur. Fremunt ergo despoliati hostis impius fu-
ror & nouum querit lucrum quia ius perdit antiquum.
Captat indefessus & per uigil si quas repperiat oues
a sacris gregibus negligentius euagantes. quas pro
diuino uoluptatum & per de uexa luxuria in diuersa
moris inducat. Inflammam itaque iras nutrit
odia incitat gl'am subreptit quem enim temptare non
audeat quin & ab ipso dno nro ihu xpo conatus suae
fraudis abstinuit nam sicut euangelica patefecit
istoria cum saluator noster post quadraginta die-
rum nocturnaque ieiunium infirmitatis nrae in se
recepisset & esuriam gaudisset diabolus signum se

meo passibilis atque mortalis inuenisse nature
 Ut explorare & potentiam quam timebat si filius
 inquit dicitur dic ut lapides isti panes fiant. Poterat
 utique istud omnipotens & facile erat ut ad creatoris
 imperium inquam iuberetur speciem cuiuslibet
 generis creatura transiret. Sicut cum uoluit
 in conuiuio nuptiali aquam mutauit in uinum.
 Sed hoc cum magis salutiferis dispensationibus
 congruebat ut ne quis simi hostis astucia non potentia
 ditatis sed humanitatis misterio uinceretur. De
 nique fugato diabulo & omnibus artibus calli
 di temptatoris elisis accesserunt ad dominum ange
 li & ministrabant ei. Confundantur igitur
 filii atque discipuli. qui repleti inspiratione
 uiperæ simplices quosque decipiunt negantes
 in christo. Utramque ueram esse naturam. Dum autem
 ditatem hominem ut homine ditatem despo
 liant. Ut unius temporis gemino documento
 utraque falsitas sit pempta. Quia & per famem
 corporis perfecta humanitas & per famulantes
 angelos demonstrata est manifesta diuinitas

Quia ergo dilectissimi sicut redemptoris nri
magisterio edocti sumus. Non in solo p[ro]p[ri]o
uiuithomo sed in omni uerbo di. Prompta deuotio
ne & adacrifide suscipiamus sollempne ieiunium.
Non in sterili inedia. quam plerumque & inbecilli
tas corporis & auaricia moribus inducit. Sed in
larga beniuolentia celebrandum ut simus de illis
de quibus ipsa ueritas dicit. Beati que esuriant & si
tiant iusticiam quō ipsi saturabuntur. Delige
igitur nrae sint opera pietatis. & illis cibis qui nos
ad aeternitatem nutriunt impleantur. Laxem
in refectio[n]ib; pauperum quos in pedia nra satia
uerint. locudemur in uestitu eorum quorum
nuditatem indumentis necessariis texerimus.
Sentiant humanitatem nram egritudine de
cumbentium. Inbecillitates debiliam labores
exulum. Destitutio pupillorum & desolati
rum lamenta uiduarum. In quibus iuuandis
nemo est quinon aliquam possit exsequi beni
uolentia portionem. Nulli enim paruus est
census cui magnus est animus. n& deret

familiaris. modo pendet & mensurabitur. ma-
 iora quidem sunt impendia diuitum & minora
 mediocrum. Sed nondis crepat fructus operum
 subidem est affectus operantium. In ista autem
 dilectissimi exorendarum oportunitate uirtutum
 sunt & aliorum insignia coronarum. Que nullo
 horreunt dispendio nulla pecunie diminutione
 capiuntur si pellatur lasciuiae si abdicetur hebre-
 & & carnalis concupiscentia castitatis legibus
 & dometur. Si odia transeant in dilectionem.
 Si inimicie conuertantur in pacem. Si tran-
 quillitas extinguat iram. Si mansuetudo remit-
 tat iniuriam. Si denique dominorum atque ser-
 uorum tam ordinati mores sint. ut & illorum
 mitior & istorum sit disciplina deuotior.
 Hanc igitur obseruantiam dilectissimi obtine-
 bitur misericordia dei. & abolito peccatorum
 reatu religiose uenerandum pascha caelebratur.
 Quod & romani urbis pussimi imperatoris sacra
 antiquitus institutione custodiunt. Quin
 honorem dominice passionis altitudinem

sue potestatis inclinant. Et constituit onum
suarum seueritate mollitare os precipiunt relaxa
ri. Ut in diebus quibus mundus saluatur misera
tione diuina & iam ipsorum supne bonitatis imi
trix sit immolanda clementia. Imitentur ergo
xpiani populi principes suos & ad modestiam in
dulgentiam regis imitentur exemplis. Non eni
fas est priuatas leges austeriores esse quam pu
blicas. Remittantur culpe uincla soluantur
deleantur offensa. Pereant ultiones. Ut sacra
festiuitas pdiuinam atque humanam benignita
tem omnes letantes omnes habeat innocentes.
pxpm dnm nr̄m. ITEM ALIA DE II IUNIO
QUADRA GESI ME. *lxxxvii*

Semp quidem nos dilectissimi sapienter & scie
uiuere deo & in id uoluntates nr̄as acciones
que dirigere quod diuine nouimus placere iusti
cie. Sed cum hi adppinquant dies quos in iusti
ores nobis salutis nr̄ae sacramenta fecerunt
diligentiori sollicitudine corda mundanda sunt
& studiosius exercenda est disciplina uirtutu

Ut sicut ipsa mysteria quadam in parte maiora
 sunt ita & r̄a obseruantia super & in aliquo consue-
 tudinem suam. & cui festiuitas est celebranda
 sublimior ipsa quoque in ea repperiatur ornatio.
 Si enim rationabile & quodam modo religiosum
 uidetur p̄ diem festum in uestitu nitidiorē p̄dite
 & habitu corporali clari tatem mentis ostendere
 sic ipsam quoque orationis domum p̄ pensiore
 tunc cura & ampliore cultu quantum possumus
 adornemus. Nonne dignum est ut anima xp̄iana
 que uerum uiuam que dicitur templum est sp̄ciem suā
 prudenter exornet ut redemptionis sui cele-
 bratura sacramentum omni circuminsp̄ctio-
 ne precaueat. Ne uulla eam macula iniquitatis
 obfuscet aut ne duplicis cordis ruga dedecoret.
 Nam quid p̄dest honestatis formam preferens
 cultus exterior si interiora hominis aliquorū
 sordiant contaminatione uitiorum. Omnia
 igitur que animi & speculum mentis obnubilant
 abstergenda sedulo & quadam eliminatione
 radenda sunt. Scrutetur quisque

conscientiam suam sequente se statuit p[ro]p[ri]a cen-
sura iudicii. Videte si in se[er]e & cordis sui
ullam quam x[rist]us dat inuenit. Pacem si dese-
derium sp[irit]us nulla concupiscentia carnis impug-
nat. Si humilia non spernit. Si alta non
adp[er]it. Si iniquo non delectatur lucro.
Si in moderato rerum suarum non gaudet aug-
mento. Si denique aliena felicitate non urit[ur]
Aut inimici miseria non lætatur. & cum ear[um]
p[er]turbationum nihil in se forte reppererit.
Sincero disquirat examine qualium cogitati-
onum specie frequentatur. Ne utrum nullis
narratum imaginibus adquiescat. Vel quam-
cito animum ab his que noxie blandiuntur
abducatur. Nam nullis in celestibus moueri.
Nullis cupiditatibus trahari. Non est istius
uitae que tota temptatio est. Et quia nimium
uincitur qui uinci ab eadem non meretur. Superbum
est enim de non peccandi facilitate presume-
re. Cum hoc ipsum presumpsisse peccas-
set. Dicente beato iohanne ap[osto]l[ico]

iolo. Si dixerimus quia peccatum non habemus nos
 ipsos seducimus & ueritas in nobis non est. Nemo
 igitur se fallat dilectissimi nemo decipiat. Neque
 itaque quam de cordis sui puritate confidat.
 Ut putat se nullis temptationum periculis subia
 cere cum uigil ille temptator eos acrioribus pul
 sis & insidiis quos maxime uiderit abstinere pecca
 tis. Nam quo oculos suos contineat qui ipsum
 quoque dñm maiestatis ausus est culliditatis sue
 fraude temptare. Videt superbiam suam haberi
 tato dño & ihu. **O**ni humilitate calcata.
 Intellexerat quadraginta dierum ieiunio omne
 concupiscentiam carnis exclusam. & tamen
 non desperauit de artibus suis maliciae spiri
 talis impbitas tantumque sibi dena
 ture nr̄e mutabilitate pmisit ut quem uerū
 experiabatur hominem presumere posse fi
 eri peccatorem. Si ergo ab ipso dño & sal
 uatore nr̄o deceptionum suarum diabolus non
 reuocauit insidias. quanto magis fragilitatem
 nr̄am impugnare presumit. Quos exinde

uehementiore odio & inuitia seuiore psequitur
Ex quo ei in habitus mo renuntia uimus & ab illa
cui dominabatur origine in nouam creaturam
diuina generatione transiuimus. Vnde quia
dum mortali carne circumdamur non desinit
nobis antiquus hostis laqueos peccati ubique
prehendere. Et tunc maxime aduersum
xpi membra seuire. Quando ab eis sacra-
ta sunt celebranda misteria. Merito doc-
trina sp̄s sc̄i hac eruditione imbuit populū
xp̄ianum. Ut ad paschale festum quadraginta
dierum secontinentia prepararet. Cuius puri-
ficationis ratio iam nos ad obseruantiam suae sa-
lubritatis inuitat. & diligentiam nobis p̄posi-
ti castigationis indicit. Quanto
enim sanctius quisque hos dies inuenit. exis-
se. Tanto p̄babitur. paschadni religiosi
us honorasse. In diebus igitur sc̄orum ieiun-
iorum pi&atis opera quibus semp̄ studendum est
abundantius exsequamur. Misericordes
simus ad omnes. Maxime autem ad domesti-

eos fidei. Ut in ipsis quoque elemosinarum dis-
 tributionibus. bonitatem patris caelestis imi-
 temur. Qui solem suum oriri facit super bonos
 & malos. & pluit super iustos & iniustos. Quia
 uis ergo fidelium precipue sit adiuuanda
 paupertas. & iam illi tamen qui nondum euan-
 gelium receperunt. in suo labore miserandis.
 Quia in omnibus hominibus natura est dili-
 genda. Communio que nos & iam his benignos
 debet efficere qui nobis quacumque sunt
 conditione subiecti. Maxime si eadem gra-
 tia iam renati & eodem sanguinis precio
 sumus redempti. Simul enim habemus
 quod ad imaginem dei conditi sumus. Nec
 carnalis origine a nobis spiritali natiuitate diuisi
 sunt. Eodem spiritu sanctificamur eadem fide
 uiuimus. ad eadem sacramenta concurrimus.
 Non spernatur haec unitas nec uilis nobis
 sit tanta communio. Sed hoc ipsum
 nos pro omnia faciat mitiores quod
 eorum. utimur subiectione. Cum quibus;

unidno eadem subicimur seruitute. Si qui
ergo horum grauiorib; dominos suos offendere
delictis indulgentiam nunc dieb; recon-
ciliationis accipiunt. Auferat misericordia se-
ueritatem & uenia deleat ultionem. Nul-
lum custodia teneat. Nullum carcer inclu-
dat. Qm̄ dñs noster misericordiam suam
hac conditione promisit. uelut remittenda
sibi nostra & peccata ppria quae remissit aliena.
Dissensionum materia dilectissimi & ini-
miciarum aculei conterantur. Cessent
odia deficiant simul taces. Anuni-
tatem dilectionis om̄a xpi membra con-
ueniant. Beati enim pacifici qm̄ filii di uo-
cabantur. Nō solum filii sed & iam here-
des. Coheredes autem xpi dñi nr̄i qui uiuit
& regnat in secula seculorum. **ITEM ALIA**
DE IE IUNIO QUADRAGESIME
Pro dicaturus uobis dilectissimi sacratissi-
mum maximum que ieiunium quo optur-
uitur exordio quam ut uerbis apostoli in qua

xps loquebatur. Incipiam dicamque quod
 lectum est. Ecce nunc tempus acceptum
 ecce nunc dies salutis. Quamuis enim nulla
 sint tempora que diuinis non sint plenam uere
 ritibus & semp nobis admisericordiam di ppi
 sius gratiam prestetur accessus. Nunc tamen
 omnium mentes maiore studio ad spirituales pro
 sectus moueri & ampliore fiducia oportet ani
 mari. Quando & uniuersa pietatis officia
 illius nos diu in quo redempti sumus recursus
 inuitat. Ut excellens sup omnia passionis
 domine sacramentum. purificatis & corpo
 ribus & animis caelebremus. Debeatur
 quidem tantis misteris uincensabilis deuo
 tio & continuata reuerentia ut tales rema
 nere mus. in conspectu quali nos in ipso
 paschali festo dignum est inueniri. Sed quia
 huius fortitudo paucorum est & dum carnis
 fragilitati austerior obseruantia relaxat²
 Dumque p uarias acciones uite huius solli
 citudo distenditur necesse est de mun dano

paluere & iam religiosa corda sordescere. mag-
nadiuine institutionis salubritate quisum est ut ad
reparandam mentumpuritatem quadraginta
nobis dierum exercitatio moderetur. In quibus ali-
orum temporum culpas & pia opera redimerent.
& ieiunia casta decoquerent. Ingressuri igitur
dilectissimi dies mysticos & purificandis animis
atq; corporibus institutos sacratius preceptis apos-
tolicis oboedire curemus. Emundantes nos ab
omni inquinamento carnis ac sps. ut castigatis
conluctationibus quesunt inter utramq; substan-
tiam. Animus quem subdignus gubernaculis con-
stitutum corporis sui deo esse rectorem do mi-
nationis suae obtinet dignitatem. Non so-
lum enim in sola abstinentia cibi stat nra su-
ma ieiunia ut fructuosa corporis esca subtra-
hitur. Nisi mens ab iniquitate reuocatur: &
ab obtruncationibus; lingua cohibetur. Sic er-
go nobis edendi est moderanda libertas. ut
& iam alię cupiditates eadem lege frenentur.
Mansuetudinis & patientiæ pacis & tran-

quillitatis hoc tempus est in quo exdusa omniū
 contaminatione uitiorum pp&uitas nobis est
 obtinenda uirtutum. Nunc piarum mentiu
 fortitudo donare culpas negligere contumelias
 & obliuisci asuescat iniurias. Nunc fide
 lis animus parua iusticiae & dextris se exer
 ceat & sinistris. Ut p&gloriam & ignobilitate
 p&infamiam & bonam famam securam consci
 entiam n& laudes inflent n& obpbria defati
 gent. Non timeatur inter opera misericordiae
 terrenarum diminutio facultatum. Semp diues
 est xpiana paupertas. N& pau& in isto mundo
 indigentia laborare cui donatum est in omniū
 rerum dno omnia possidere. Operantibus
 ergo que bona sunt non est omnino m& uendu
 N& eis facultas desit operandi. Cum & in
 duobus minimis euangelice illius uiduae sit
 laudata deuotio. & p&calice aque frigide pre
 mium habeat gratuita largitio. Ex affe
 ctibus enim piorum benignitatis mensura
 taxatur. & numquam miserendi efficacia

deserit in quo misericordia ipsa non deficit
Expta est hoc uidua illa desarephta que beato
glie in tempore famis unius diei cibum quō
solum habebat ad posuit. & pph & esuriem
necessitatis suae pferens exiguum farine ac
pusillum olei incunctanter expendit.
Sed non ei defuit quod fideliter erogauit.
& in uas ir pia effusione uacuatū fons noue
ubertatis exhortus est. Visus usibus non
minueretur eius substantiae plenitudo cuius
non fuerat formidata defectio. His autem
studis dilectissimi atque uos uoluntarie con
fidimus preparatos non ambigitis diabolū
quo omnium uirtutum est aduersarius inuide
re. & ad hoc uini suae malignitatis armare.
Ut plicatis laqueos de ipsa picate pretendat
Et quos non potauerit deicere p diffidentiam
conducit superare p gloriam. Qui ad diffi
le est ut laudabiliter uiuentem humana
laus non capiat. nisi ut scriptum est. qui glori
atur in dño gloriatur. Cuius uero ille hostis

nequissimus non auid eat impugnare ppositum
 cuius non app&at uolare ieiunium. Quando
 uersutias suas sicut euangelica l&ctione pate
 factum est n&cab ipso mundi saluatore continuit.
 Ex pauescens enim in eo quadraginta dierum
 nocturnumque ieiunium explorare callide uoluit
 utrum hanc continentiam donatam haber&
 an ppriam. Ut non m&uer& deceptionum sua
 rum operare soluenda si xps eius ess& conditi
 onis cuius & corporis. Primo itaque dolo
 scrutatus est an ipse ess& creator qui reru
 corporarum possit in quod uell& mutare
 naturas. secunda an sub humane carnis specie
 diuinitas obumbrata rezer&ur. Cui facile
 eet p uam sibi era facere & terrena puacuum
 membra liberare. Sed cum illi dnt iusticia
 maluit & obpanere ueri hominis quam poten
 tiam manifestare ditatis. ad hoc conuertit
 terge fraudis ingenium. Ut eum in quo
 diuine potestatis signa cessauerant do
 minandi cupiditate temptare&. & adue

nerationem sui regna mundi pollicendo traducere.
Sed prudentia in diaboli stultitia fecit sapientia
di. Ut superbus hostis hominem uidentem quem alii
quando superauerat non inueniret eum persequi que
per omnibus oportebat occidi. Huius igitur aduer
sarum uoluntatem non solum in lecebris gylis. sed & iam in
pposito abstinentie caueamus. Qui enim sciuit
humano generi mortem inferre per cibum. nouit
& per ipsum nocere ieiunium. & ad contra riuu fru
dit effectum sicut per serpente in pulit interdicit
per sumi ita per manens uadit concessa uitari. Ut
lis quidem est continentia que per parco assuetudine uicium
deliciarum cohibet appetitum. Sed uel illorum
dogmati apud quos & iam ieiunando peccatur
damnant enim creaturarum naturam increato
ris iniuriam. Et contra minare edentem asse
runt. his quorum nondum sed diabolus
conditorem esse definiunt. Resul
tes dicente apostolo omnia u. munda mun
dis conquinatis autem & infidelibus nihil
mundum sed inquinata scorum & mens & conscia

entia. Nos autem dilectissimi catholice matris
 sancta generatio quos in scola ueritatis seſſpſ
 erudiuit libertatem uram congrua ratione mo
 deraminis scientes quia bonum est & iam alicuius
 abſtinere. & cum caſtigati uiuendum eſt ita diſcer
 nere cibos ut uſus eorum remoueat non natura
 damnatur. Nulla itaque uos contagionis huius
 aſpergat impietas qui ſua maxime obſeruantia
 polluuntur. ſeruientes creature potius quam
 creatori. & luminariſus caeli. Stultam abſti
 nentiam deuouentes quos nemo ambigat ee ma
 nicheos. qui in honorem ſolis a clunſ die dominico
 & ſeconda feria deprehendi fuerint ieiunare.
 Uno enim puerſitatis ſuae operibus impij bis pfa
 niſunt. Qui e iunium ſuum & aſiderum cultu
 & a reſur rectionis xpi inſtituere contemunt.
 Abdicant enim ſe ſacramento ſalutis humane
 & xpm dnm nr̄m ſicut in ueritate carnis nr̄ae dene
 gant natum ita uere mortuum & reſur rexiſſe
 non credunt. & ob hoc diem l&cie nr̄e ieu
 nur ſui merore condemnant. Cumque ad te

gendam infidelitatem suam nr̄is. audent inter eē
mysteriis ita in sacramentorum communione se rem
perant ut interdum queto eius liceant ore indigno
xpi corpus accipiant. Sanguinem autem redemp
tionis nr̄ae aurire omnino declinant. Quod
ideo ur̄am scire uolumus sanctitatem ut uobis
huius modi homines & iam is manifestentur
iudicis. & quorum deprehensa fuerit sacri
lega simulatio notatio & pdicta scōrum sc̄diti
te pellantur. De talibus enim beatus apostolus
paulus ad elesiam di p̄uide monē & dicens. Rogam̄
autē uos fr̄s ut obser uetis eos quide sessiones
& offendi cula p̄ter doctrinam quam didicistis
faciunt & declinate ab his. Huius modi enim
xp̄o dn̄o nr̄o non seruiunt sed p̄ dulces sermo
nes & benedictiones seducunt corda innocen
tium. His ergo dilectissimi ammonitio
bas quas auribus ur̄is contra execrabilem
sectam frequenter ingressi sumus sufficien
ter instructi scōs quadragensime dies pia
deuotione suscipite. & ad p̄merendam

misericordiam dñi. popora uos misericordiam
 preparatiz. Iram ex tinguite odia deponite
 unanimitatem diligite & sinceris uos officis
 inuicem preuenite seruis cum equitate domina
 mini nullus eorum aut clausuris cruciatur aut
 uinculis. Cessent uindictæ remittantur offen
 se seueritas lenitate indignatio mansuetudine
 discordia pacem utemur. Cum inimicis autem
 crucis xpi nulla consensione iungamur. Ne im
 piorum consortio sc̄itas fidelium polluat. Lux
 sepulchur a tenebris & fugiant a filis diaboli filii
 ueritatis. In templam enim dñi quod est aedētia
 xpi nihil contaminatum inferri nihil p̄fanum
 oportet admitti. Ut omni uim munditia apene
 trabilibus cordis excluda. Sc̄ificetur ieiuniū
 nr̄m & simus x̄rnum habitaculum sp̄s sc̄i
 quinos ap̄ccatorum sordibus emundatos &
 possidere semp dignetur & regere. Secunda
 igitur & tertia & quarta feria ieiunemus
 sabbato uero apud beatum p̄c̄rum uigilias
 celebremus. Qui commendatis ibi gregis

curam habere non desinans custodiam nobis desuis
precibus obtinebit. **ITEMA DE IUNIO QUADRA**

Apostolica dilectissimi doctrina **GENSIOME.**
nos ammonet ut deponentes uerem hominem
cum actibus suis de die in diem scā conuersatione re
nouemur. Si enim templum dñi unus & mentium
nrarum sps scs habitator est. Dicente apostolo
Nos enim estis templum di uiui multa nobis
uigilantia laborandum est ut cordis nrī receptaculū
tanto ospite non sit indignum. Et sicut in domibz
manu factis laudabili diligentia quidē ut si quid
aut infusione imbrium aut turbine pcellarum uel
ipsa fuerit antiquitate corruptum cito in integrū
cura restituat. Ita uigilopore & sollicitudine
precaueri ne quid in nrīs animis incompositum
nequid inueniatur immundum. Quamuis enī
aedificium nrī sine opere sui non subsistet arti
ficis. nec fabrica nrā eē possit incolomis nisi
ei p̄ctio p̄fuerit conditoris tamen quia rati
onabiles lapides sumus & uua materies sic
nos auctoris nrī exstruit manus ut cum opificē

suo & iam his qui reparatur operetur. Gratia
 igitur di obediencia se humana non subtrahat nec
 ab illo bono sine quo non potest bona esse deficiat. Huc
 siquid sibi impossibile aut arduum in mandatorum
 effectibus experitur non in se remaneat. sed ad iu-
 bentem recurrat. Qui ideo dat preceptum ut excuset
 desiderium & prestet auxilium. Dicente propheta
 iacta in dnm cogitationem tuam & ipse te eruet.
 An forte quisquam tam insolenter superbit & ita se
 inlesum ita immaculatum esse presumit. Ut nul-
 lius iam renouationis indigeat. fallitur pror-
 sus ista persuasio. & nimia uanitate uelerscit. Quis-
 que inter temptationes istius ite omnise uulnere credit
 immunem. Plena omnia periculis plena sunt laqueis.
 incitant cupiditates. insidiantur inlecebres.
 blandiuntur lucra damna deterrent amare sunt ob-
 loquentium lingue nec semper uerata sunt ora laudan-
 tum. Inde seuit odium inc decipit mendax offi-
 cium ut facilius sit uitare discordem quam declina-
 re fallacem. In ipsi autem uirtutibus obtinendis
 tam dubius modus & tam incerta discretio est ut si

quisquam inter bonorum & malorumq; con-
finia subtilissimi discriminis potuerit seruare
mensuras difficile sit ut bene sibi consciam pbi-
tatem obtineat tantum lingua non mordeat & im-
micorum euadat obprobria cuius amica iusticia
tam cum ad ipsas rerum temporalium uarietates
cogitatio humana conuertitur quant se obpo-
nunt caligines quant prauarum opinionum
oboriuntur errores ut de obiectu contrariorum
sumatur materia querellarum. Nam licet
omnium fidelium corda non dubitent nullis
mundi huius partibus; nullisq; temporibus; prou-
dentiam ab eo diuina nō destellarum potes-
tate que nulla est secularium negotiorum
pendere prouentus sed equissimo & clementis-
simo summi regis arbitrio cuncta disponi. Quō sicut
scriptum est uniuerse uidebim misericordia & ueritas.
Tamen cum quedam non secundum desideria nra procedunt
& sub humani errore iudicii superior est. plerū-
q; iniqua causa quam iusta uicinum nimis atq; con-
tiguam ut & iam agnos animos ista concitant

& in aliquod inlicite causationis murmur impellant.
 Siquidem istis uarietibus & iam excellentis-
 simus pph&a usq; ad periculum se turbatū
 pfitetur & dicit. Veri autē poene motis uic
 pedes poene effusi sunt gressus mei. Quia
 Zelau in p&ccatoribus pacem p&ccatorum uidens.
 Unde quia paucorum est tam solida fortitudo
 ut nulla inequalitatum p&ccatione quacian-
 tur; & multos fidelium non aduersa tantū
 sed & iam secunda corrumpant sanandis uul-
 neribus quibus humana infirmitas sauciatur.
 diligens est adhibenda curatio. Ideo enim
 de periculis quibus mundus hic plenus est
 quedam breuiter precucurri ut dicente scrip-
 tura. Quis gloriabitur castum se habere
 cor aut mundum se esse ap&ccato. Omnes sibi
 intellegant delictorum indulgentiam & re-
 parationis necessariam esse medicinam.
 Quando autē dil&ctissimi oportunius
 ad remedia diuina decurrimus quam
 cum ipsa nobis sacramenta redemptionis

nr̄e temporum legere feruntur. Que ut dignus
celebre mus saluberrime nos quadraginta die
rum ieiunio preparemus. Non enim huiusmodi
quip mortis xpi resurrectionis q; misterium in
nouam uitam baptismo sunt regenerante uentu
ri sed & iam omnes populi renatorum utiliter sibi
& necessitate presidium huius scificationis assu
munt. Illi utque nondum habent accipiant
isti ut accepta custodiant. Dicente namque
apostolo qui stit uidet nec cadit. Nemo tanta e
firmitate suffultus ut de stabilitate sua debet
eē securus. Utamur igitur dilectissimi saluber
rime temporis uenerabilibus institutis & sol
licitiore cura cordis nr̄is tergeamus specula.
Quam lib& enim caste & sobrie morta
lis hanc uitam aducatur. Quodam tempore
uere terrene conuersationis adspargitur
& in tormentum addi imaginem conditarū
non ita a fumo totius uanitatis alienus est. Ut
nulla possit sorde fuscari. Ut non semp
indigeat expoliri. Quod si & iam curas si

nis animus nocet farum est quando illis
 amplius est experendum? Quota forte
 annis patia aut securus aut neglegentius tran-
 sierunt? Quos caritate debita commonemus
 ut non ideo sibi blandiantur quia nobis
 consuetas singulari impatere non possunt.
 Cum oculos dei simul uniuersa cernentes non
 abdita locorum n̄ paridum septa secludant
 nec solum ei acta & cognita uerū & agenda &
 cogitanda sibi cognita? Ista ergo scientia sū-
 mi iudicis iste est aeternus aspec-
 tus? Cui primum est omne solidum & aptum om-
 ne secretum? Cui obscura clarae muta
 respondent. confitetur silentium. & sine uo-
 ce mens loquitur; Nemo patientiam bo-
 nitatis dei de peccatorum suorum impunitate con-
 demnat nec ideo illum estimes non offensum
 quia n̄ scitum est ex peccatis iratum? Non
 longe ut immortalis inducit nec diuturnae est
 licentia insipientium uoluptatum? In eter-
 narum dolorum transitura penarum sidum iusti

tiae sententia suspenditur penitentiae
medicina non queritur. Confugiamur
ergo ad presentem ubique misericordiam dei.
Et ut semper pascha domini digna observantia ce-
lebratur cunctorum se fidelium corda suscipiant.
Mutescat se uicia mansuetudo iracundia se-
mitant sibi omnes culpas inuicem suas nec
se actor sit uindictae qui peccator est ueniae.
Dicentes enim: dimitte nobis debita nostra sicut
et nos dimittimus debitoribus nostris. Duris-
simus nos uinculis inligamus nisi quod pro-
mur implemus. Unde si orationis huius
sacratissimum pactum non nota sui con-
dicione seruatum est nunc salutem conscientiam
suam unusquisque cognoscat et alienis igno-
rando delictis abolitionem suorum obtineat
peccatorum. Dicente namque domino sic dimise-
ritis hominibus peccata eorum dimitte et uos et pa-
ter uir qui in caelis est. Non longa est ab uno
quoque quod poscit cum debentur gratia supplicis
sententia pendet iudicantis. Qui humanorum

p̄cum miser cor̄ & iustus auditor equita.
 iustitiae contra lenitate p̄scripsit. Ut non
 haberet in eos iuste uentis quo non inue
 nitur capidos ultionis. Clementes autem
 & mites animos & iam largitas deest nihil
 est enī dignius quam ut homo sui sit aucto
 ris imitator & scdm̄ modum p̄prie facultatis
 diuini sit operis exsecutor. Nam cū a
 lunt & furientes uestiunt nudi ueniunt in
 firmi nonne auxilium di manus explemi
 nit & benignitas serui munus est dñi.
 Quicum ad effectus misericordiae suae ad
 uitore non eget in suam omni potentiam
 temperauit ut laborib; hominum p̄ homi
 nes subueniret. & merito de gratiae refe
 rent de pietatis officis cuius opera uidebitur
 tur infamulis. Propter quod ipse dñs di
 cipulis ait sic luceant lumen ur̄m coram
 hominib; ut uidentes opera ur̄a bona & mag
 nificent patrem uestrum qui in caelis est.
EXPLICIT INCIPIT DE PASSIO NE DNI.